

IEDEREEN IS KWAAD,
MAAR IEDEREEN WIL OOK NOG PRATEN

DE DAG DAT HET BORD WERD AFGEVEEGD

'We moeten het bord volledig afvegen, de teller op nul zetten en een nieuw verhaal proberen op te starten.' Duidelijker kon N-VA-voorzitter Bart De Wever niet maken dat de onderhandelingen in hun huidige vorm dood en begraven zijn. De Wever is 'beschikbaar' voor wat volgt. Als het van de anderen afhangt, zal hij het nu zelf moeten doen. **LIESBETH VAN IMPE EN FABIAN LEFEVERE**

Toen N-VA zondagnamiddag plots met een ultimatum dreigde, was het snel duidelijk dat het doodvonnis van deze poging om een regering te vormen getekend was. PS-kopstuk Jean-Claude Marcourt werd nog uitgestuurd om op de radio te zeggen dat de Franstaligen best bereid zijn tot een verregaande fiscale autonomie, zelfs tot 50 procent eigen middelen voor de deelstaten, maar het mocht niet baten. 'We wisten wat Di Rupo voorstelde', klinkt het bij N-VA. 'We wisten dus dat Marcourt niet gedekt was.' De N-VA zat op ramkoers en bleef op ramkoers zitten. 'Sta me toe met de deur in huis te vallen', begon De Wever zijn persconferentie na het fatale partijbureau. Hij werd geflankeerd door Siegfried Bracke en Philippe Muylers, ook zwijgend de toonbeelden van een gematigde N-VA. De echte radicalen, zoals Ben Weyts, kregen de vriendelijke bende om het beeld niet te verstoren. Ook de tekst van De Wever ademde nauwelijks agressiviteit uit, je moest goed luisteren om hem er echt de stekker te horen uittrekken. Maar hij deed het dus wel.

DIT IS DE KLEINSTE STAATSHERVORMING OOI

Een N-VA'er

DAT IS NIET WAAR! ALS DE WEVER DAT ZEGT, LIEGT HIJ
Paul Magnette (PS)

De boodschap van De Wever: deze onderhandelingen met zeven partijen zijn compleet uitgeveegd, de onderhandelingen moeten van nul herbeginnen. En dat kan best met andere partijen. Volgens de Franstaligen gooit De Wever daarmee een grote staatshervorming weg. Volgens De Wever in verschillende tv-optredens gisteren is dat niet waar: Di Rupo zou vrijdag op een aantal afspraken teruggelaten zijn. 'Dit is de kleinste staatshervorming ooit', meende een N-VA-bron gisteren. Het zorgde voor een onge-

'We moeten de teller op nul zetten', zei Bart De Wever gisteren. © isopix

meen harde reactie bij de PS. Kopstuk Paul Magnette haalde in *Terzake* hard uit: 'Dat is niet waar. Als De Wever dat zegt, liegt hij.'

Op ziel getrapt

Maar niet alleen de PS was gisteren kwaad op N-VA. Ook bij CD&V was de wrevel tastbaar. Het feit dat De Wever zijn ultimatum stelde en uitvoerde zonder de voormalige kartelpartner en permanente bondgenoot nog maar te raadplegen, zette veel kwaad bloed. 'We zijn kleiner dan vroeger, maar De Wever moet ons niet als een mini-partijtje behandelen. Hij heeft op onze ziel getrapt.' De Wever excuseerde zich gisteren trouwens tegenover CD&V en SPA omdat hij hen niet op de hoogte gehouden had.

De plooiën met CD&V zullen trouwens niet zo snel gladgestreken zijn. Ook de uitsmijter van De Wevers persconferentie zorgt voor onrust. De Wever bood de huidige regering van lopende zaken van Yves Letermé (CD&V) hulp aan bij 'dringende dossiers'. Bij voorkeur worden de staatssecretarissen wel meteen de laan uitgestuurd, kwestie van het goede besparingsvoorbeld te geven aan de burger.

'N-VA moet echt niet proberen om de hete aardappel naar Letermé door te schuiven', klinkt het bij een CD&V-bron. Ook bij de andere partijen is er weinig animo om een upgrade van Letermé II op de been te krijgen. Zowel SPA als Open VLD lieten weten niet geïnteresseerd te zijn.

N-VA MOET ECHT NIET PROBEREN OM DE HETE AARDAPPEL NAAR LETERMÉ DOOR TE SCHUIVEN
Een CD&V-bron

'Letermé III is een fictie. Belastingen verhogen of moeilijke sociale maatregelen nemen doe je alleen binnen een regering met perspectief en vertrouwen. Het lijkt er eerder op dat N-VA inzet op verkiezingen over een paar maanden en graag campagne wil voeren tegen een kwakkelregering met het argument dat België niet meer werkt', klinkt het bijzonder pessimistisch. Het hoge woord is eruit: verkiezingen. Alle partijen deden gisteren hun uiterste best om de

kans op snelle verkiezingen te minimaliseren. Maar niemand heeft een alternatief achter de hand. De Franstalige partijen ventilerden gisteren in een collectief communiqué hun verontwaardiging en kwaadheid over het mislukken van de onderhandelingen, maar al geven ze N-VA de schuld, ze stellen geen veto tegen nieuwe onderhandelingen met de Vlaams-nationalisten. Voor de Vlaamse partijen moet N-VA sowieso deel uitmaken van elke poging om een regering te vormen.

Handen vrij

Het resultaat is dat iedereen voor de volgende stap naar De Wever kijkt. Hij blies de onderhandelingen op, hij mag het nu eens proberen. De Wever zegt niet bij voorbaat nee, maar als hij aan zet komt, wil hij wel zijn handen vrij hebben. Maar eerst moet het stof gaan liggen. Vandaag geven de koninklijke bemiddelaars Danny Pieters (N-VA) en André Flahaut (PS) hun mandaat zonder succes terug aan de koning. Het feit dat zelfs daarover eerst nog een potje gediscussieerd moest worden, zegt veel over de impasse waarin dit land verzeild geraakt is.

'Letermé III' blijft regeren

De N-VA-voorzitter wil dat het land hervormd maar ook bestuurd wordt. 'In dat kader', zo meldde hij gisteren, 'kan ik zeggen dat wij steeds een luisterend oor hebben voor dringende dossiers die de regering moet aanpakken en die in het parlement goedgekeurd moeten worden.'

Een noodregering - vergelijk met Verhofstadt III - mocht je dat gisteren niet noemen. Toen enkele media het woord in de

IK BEGRIJP NIET ZO GOED WAT DE WEVER BEDOELT. BLIJFT ALLES BIJ HET OUDE? OF KOMT ER EEN MINDERHEIDSREGERING? OF NOG IETS ANDERS?

Paul Van Orshoven, grondwetspecialist

mond namen, werden ze meteen teruggefloten door De Wever en de zijnen. Wel duidelijk is

dat De Wever de huidige regering wil doen 'afslanken'. Lees: dat de staatssecretarissen ont-

slagen worden.

'Ik begrijp ook niet zo goed wat De Wever bedoelt', zegt Paul Van Orshoven. 'Het kan betekenen dat alles bij het oude blijft. Dat de regering van lopende zaken er één van lopende zaken blijft, behalve als het parlement iets vraagt. Dat kan nu ook. Een tweede mogelijkheid is dat er een nieuwe regering met beperkte bevoegdheden komt, of zelfs een minderheidsregering die vanuit de oppositie wordt

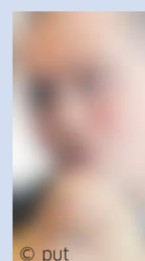
gesteund. Letermé III? Nee, eerder een Letermé III, gezien de beperkte bevoegdheden.' Ook in de omgeving van waarnemend premier Yves Letermé (CD&V), die gisteren de handen vol had met de Europees-Aziatische top, wisten ze niet goed hoe De Wevers woorden te interpreteren. 'Maar goed, op dit moment is dat ook niet zo dringend omdat er geen dossiers opduiken die lopende zaken overstijgen.' (FLE)

WERKGEVERS

Unizo

'Het grote gelijk bestaat niet'

Karel Van Eetvelt (Unizo): 'Er is maar één weg, en dat is blijven onderhandelen. Ik kan me voorstellen dat de frustratie groeit omdat de zaken niet vooruitgaan, maar er is geen andere weg. De partijen

die in poleposition zitten, zijn gedoemd om eruit te geraken, in het besef dat het grote gelijk halen niet kan in een democratie. Als observator blijf ik er wel bij dat de financiële responsabilisering van de gewesten moet worden gerealiseerd, dat is het cruciale punt omdat de financiering van België en ons hele sociale systeem ervan afhangt. De partijen die daarop blijven hameren, hebben overschot van gelijk. Wie dat niet beseft, speelt met de toekomst van onze sociale zekerheid. Ik hoop dat wat er nu gebeurt louterend werkt en de onderhandelaars gaan inzien dat ze voort moeten onderhandelen, zelfs al groeit dat besef pas na enkele dagen.'

VBO

'Geen nieuwe uitspraken'

Het VBO, het Verbond van Belgische Ondernemingen, houdt zich op de vlakte: 'Het VBO verwijst naar haar memorandum en de tien recepten die we communiceerden vóór de verkiezingen, want deze hebben nog niets aan actualiteit verloren. Wij doen echter geen nieuwe uitspraken', zegt Eline De Vits van de communicatiedienst.

Voka

'Verkiezingen zijn geen oplossing'

Luc De Bruyckere (Voka-VEV): 'Vlaanderen heeft op 13 juni gestemd voor een geresponsabiliseerde overheid. De partijen moeten blijven onderhandelen om de keuze van de kiezer te honoreren. Dat betekent dus meer verantwoordelijkheid en meer fiscale autonomie. Nieuwe verkiezingen zullen weinig oplossen, de standpunten zullen alleen maar radicaliseren.' (KRS)

ECONOOM PAUL DE GRAUWE VREEST PANIEK OP DE FINANCIËLE MARKTEN

'POLITICI SPELEN MET VUUR'

'Er is geen staatsmanschap', reageert de Leuvense professor Economie Paul De Grauwe. 'Door hun te grote ego's brengen zowel de Vlaamse als de Waalse politici de toekomst van het land in gevaar.' De Grauwe vreest vooral een moment van paniek op de financiële markten. **BART MOERMAN**

Gisterenmiddag twitterde De Grauwe al dat hij het maar een 'beschamend vertoon van de Vlaamse en Waalse politici' vindt. 'Het zou lachwekkend zijn ware het niet dat onze welvaart op het spel staat.' In de late namiddag was hij nog altijd boos. 'Over zo'n probleem moet het toch mogelijk zijn een akkoord te vinden? Maar al die te grote ego's staan dat in de weg.'

'De internationale economische wereld wordt zenuwachtig over wat in België aan het gebeuren is', zegt De Grauwe. 'De politici spelen met vuur. De financiële markten

zijn emotioneel en kunnen plots in paniek raken.'

De gevolgen van zo'n paniekmoment kunnen zwaar zijn. 'De ene na de andere investeerder kan plots beslissen zijn Belgische overheidsobligaties te verkopen. Daardoor stijgen de intrestvoeten, waardoor het veel moeilijker wordt om onze schuld te financieren. Daarna raakt het hele financiële systeem in moeilijkheden, want alles is aan elkaar gekoppeld.'

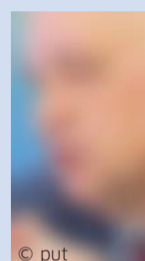
Toch verwacht De Grauwe niet dat zo'n paniekaanval al voor vandaag of morgen is. 'Gelukkig is ons overheidstekort nog relatief laag in vergelijking met veel andere landen.' (BM)

VAKBONDEN

ABVV

'Er zijn geen alternatieven'

'Het gedrag van één politieke partij is op het randje van de onverantwoordelijkheid. De eisen voor de regionalisering van de personen- en de vennootschapsbelasting dreigen onze welvaartsstaat uit te hollen', zegt Rudy De Leeuw, ABVV-voorzitter. 'We hebben een federale regering met slagkracht nodig. Hoe moet het nu verder? Met zeven partijen die een tweederdemeerderheid vormen, beschikken we over een evenwichtige ploeg. Er zijn geen alternatieven.'

De Leeuw vreest dat belangrijke dossiers, zoals het verbeteren van de sociale uitkeringen om welvaartvast te blijven, dit jaar niet meer kunnen worden afgewerkt. 'We willen ook een loonakkoord afsluiten voor eind 2010 maar daarvoor is er een regering met volle bevoegdheden nodig. Men maakt het ons bijzonder moeilijk maar het is de opdracht van de sociale partners om de gesprekken voort te zetten', zegt Rudy De Leeuw. (JMB)

ACLVB

'Vakbond is de enige stabiele factor'

'Als vakbond en sociale partner vormen we momenteel de enige stabiele factor voor alle werknemers en sociaalverzekerden. Er is geen tijd meer, we hebben nu een werkbare regering nodig.' Dat zegt de liberale vakbond ACLVB. 'Nieuwe verkiezingen zijn geen optie want dan verliezen we hopeloos veel tijd. De sociaal-economische agenda laat zoiets niet toe. Er moeten knopen doorgemaakt worden in het belang van alle werknemers en sociaalverzekerden.' (JMB)

ACV

'Geen reactie'

De christelijke vakbond ACV vond het gisteren niet opportuun om te reageren op de nieuwe formatiecrisis. 'We overwegen misschien om via de groep van 10 (de federale onderhandelaars van de sociale partners, ndr.) een gezamenlijk standpunt in te nemen. Maar als ACV zullen we niet reageren.'

Paul De Grauwe: 'In het buitenland vragen ze zich af wat hier aan de hand is.' © jk

Spaar voor een
Oh Espresso®-toestel

van **Rombouts**

Verzamel 5 spaarpunten en ga met je volle spaarkaart naar een Carrefour Hypermarkt. Op www.nieuwsblad.be/Rombouts kun je de Hypermarkt van jouw keuze selecteren. Je kunt daar ook de spaarkaart downloaden.